

ELINA WESTERGRÉN-ERIKKILÄ

Pupukin muistipulmat

MITEN KERRON LAPSELLE ISOVANHEMMAN
MUISTISAIRAUDESTA?

KUVITTAJA RAUHA ALANKO

Pupukin muistipulmat

© 2018 Elina Westergrén-Erkkilä

Kuvittaja Rauha Alanko

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-5454-2

Pupukin muistipulmat

Miten kerron lapselle isovanhemman muistisairaudesta?

Lukijalle

Tämä kirja on apuväline Sinulle,

- 4–10-vuotiaan lapsen vanhempi, jonka omalla tai puolison vanhemmalla tai läheisellä on muistisairaus
- isovanhempi, joka haluat itse keskustella 4–10 vuotiaiden lastenlastesi kanssa omasta tai puolisisosi muistisairaudesta
- päiväkodin työntekijä, alakoulun opettaja, kerho-ohjaaja
- aikuinen, joka haluat luoda muistiystävällisempää Suomea kansallisen muistiohjelman tavoitteiden mukaisesti

Muistisairaus hämmentää. Miten isovanhemman ja lapsenlapsen suhteen käy? Usein, liian usein, tapaamiset harvenevat. Vanhemmat haluavat välttyä tilanteilta, joissa heillä itsellään ei ole vastauksia eikä keinoja, miten pitäisi toimia. Miten lapsenlapsen ja isovanhemman suhdetta voitaisiin vaalia silloinkin, kun muistisairas henkilö käyttäytyy normeista poiketen?

Pupukin ja Pupumumman tarina lapselle luettuna, vähän kerrallaan, toimii keskustelun avauksena. Kirjan tapahtumat ovat tosia. Nyt ne tapahtuvat sadun maailmassa, sadun

kielellä kerrottuina. Voitte yhdessä lasten kanssa pohtia, miten kirjan tapahtumat ilmenevät ”oikeassa elämässä”.

Ihmisen arvo säilyy muistisairaudesta huolimatta. Tärkeintä on ajatella sydämellä. Rauha Alangon, 82v, herttainen kuvitus vahvistaa tekstin positiivista näkökulmaa vakavaan asiaan.

Hedelmällisiä luku- ja keskusteluhetkiä toivottaen,

Elina Westergrén-Erkkilä
sosiaaliohjaaja
TAMPERE 2018

Kun pupukki alkoi unohdella

Eräänä päivänä Pupumumma ja Pupukki lähtivät markkinoille. Pupukylän Sanomissa oli kerrottu, että torilla järjestettävillä markkinoilla esiintyy taikuri, joka osaa taikoa näkyvän näkymättömäksi. Pupumumma halusi ehdottomasti nähdä omin silmin tuon ihmeellisen taikurin.

Pupukin mielestä kaikki tuommoinen oli silkkaa humpuukia. Hän oli viime aikoina alkanut viihtyä kotona entistä enemmän, eikä olisi halunnut lähteä yhtään minnekään. Markkinoilla oli liikaa väkeä ja meteliä. Hermostutti ajatuskin tavata paljon pupukylän asukkaita, jotka kyselivät kuulumisia.”Jonnin joutavaa“, ajatteli Pupukki.

Pupumumma oli taukoamatta puhunut taikurista. Pupukki ei halunnut tuottaa hänelle mielipahaa ja niin matkaan lähdettiin. Tosiasiassa Pupukki halusi vain estää Pupumumman koko päivän kestävästä mökömökö-kohtauksesta. Mökömökö-kohtaus oli hirvein asia, minkä Pupukki tiesi. Kohtauksen aikana Pupumumma ei sanonut sanaakaan, vain ovet paukkuivat, astiat kolisivat ja jokainen pupuper-

heen jäsen mietti mielessään, mitä kummaa itse on tehnyt tuon kohtauksen aikaansaamiseksi.

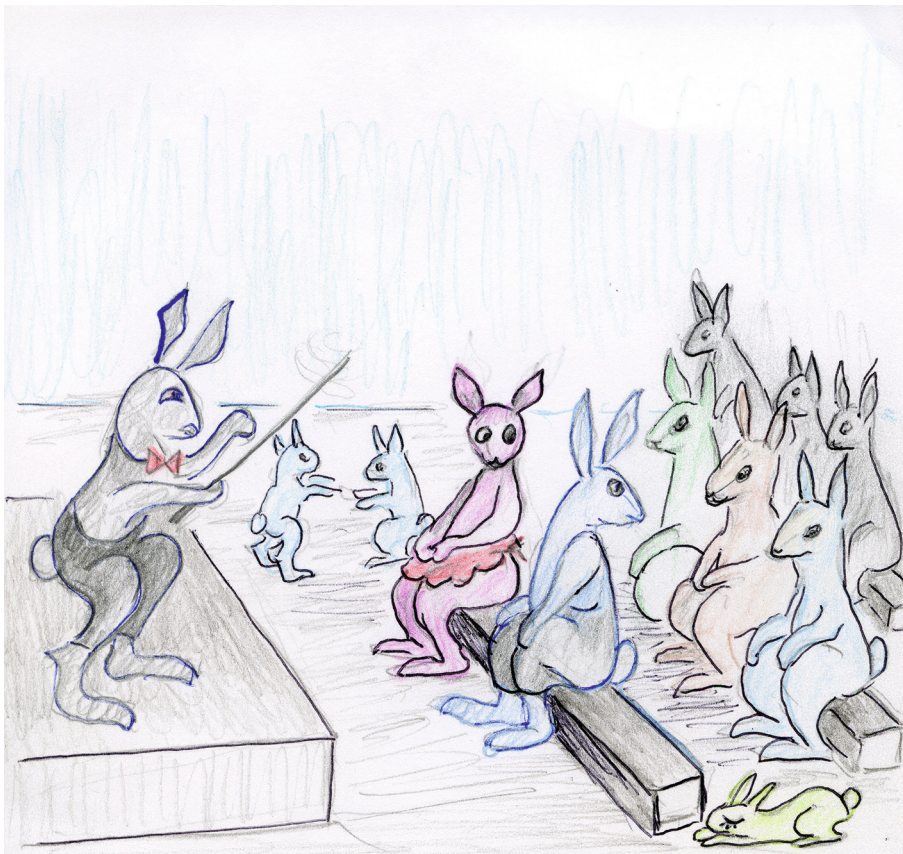
Matkanteko sujui verkkaisesti. Iän myötä loikat olivat lyhentyneet ja kaikkeen tekemiseen kului enemmän aikaa. Pupumumma puhui taukoamatta. Hän oli niin innoissaan, kun sai nähdä tuttuja, vaihtaa kuulumisia ja ennenkaikkea, kun sai nähdä kuuluisan taikurin. Pupukki sanoi säännöllisin väliajoin: kyllä, aivan niin, niinhän se on, aivan totta...

Markkinapaikalla Pupukki ja Pupumumma istahtivat penkille ja lepuuttivat koipiaan. Juttuseuraa riitti. Tutut ja vähän vähemmän tutut pysähtyivät rupattelemaan. Pupukki oli mielissään siitä, että hänen ei juurikaan tarvinnut vastata kysymyksiin. Pupumumma oli aina valmiina vastaamaan hänenkin puolestaan.

Itse asiassa Pupukki hämmästeli mielessään sitä, miten Pupukylän markkinoilla oli niin paljon outoa väkeä, sellaisia, joiden nimeä hän ei millään muistanut. Kummallista.

Sitten kuulutettiin, että esiintymislavalle saapuu Pupulandian Talent-kisan voittaja, Taikuri Vemmelkoipi. Markkinaväki toivotti hänet tervetulleeksi taputtaen käpäliään rytmikkäästi yhteen. Pupumumman kaikki huomio keskityi taikuriin ja hänen taianomaiseen olemukseensa. Matkaväsymys oli tipotiessään ja tunnelma oli suorastaan kihelmöivä.

Ihmistaikurit taikovat hatusta pupuja, mutta Taikuri Vemmelkoipi kertoi, että hän pystyy tekemään sellaisen tempun, että näkyvä muuttuu näkymättömäksi. Jännittävää.

**Taikuri Vemmelkoipi yrittää taikoa pupuja näkymättömiksi.
Pupukin mielestä paikalla on vain tuntemattomia pupuja.**

Taikuri luki loitsujaan: ”Silibim-silibom-simsalabim...” Sit-
ten hän pyysi kaikkia katsomaan ympärilleen ja tarkista-
maan, onko jokaisen seuralainen edelleen siinä vieressä.
Pupumumma teki työtä käskettyä. Ja kauhistus. Pupukkia
ei ollut missään! Taikuri Vemmelkoipi oli todella taikonut
Pupukin näkymättömäksi! Miten taitava hän olikaan!

Pupumumma kiirehti Taikuri Vemmelkoiven luokse ja
kertoi, että Pupukki oli todellakin muuttunut näkymättö-
mäksi, suorastaan kadonnut. Taikuri Vemmelkoipi raapi
etukäpälällään pitkää korvaansa ja näytti hieman huolestu-
neelta. ”Ni-niiiinkö?”, hän kysyi ja samalla suoristi ryhtiään.
”Näettekö, miten taitava minä olen?”, hän huudahti raapien
entistä kovemmin korvaansa. Tosiasiassa häntä pelotti. ”Ei-
hän tässä näin pitänyt käydä”, hän ajatteli.

Taikuri Vemmelkoivella oli Talent-kisassakin ollut mu-
kana avustaja, joka taikasanojen aikana kiiruhti hirmuisilla
loikillaan niin kauas kuin suinkin. Mutta että nyt ihan oi-
keasti joku oli muuttunut näkymättömäksi!

Pupumumma odotti jännityksellä, miten Pupukki taiotaan
jälleen näkyväksi. ”Kyllä todella kannatti lähteä markki-
noille”, hän tuumasi.

Pupumumma palasi takaisin sen penkin luo, missä he
Pupukin kanssa olivat istuneet ja syöneet markkinoilta os-
tamiaan herkullisia hunajaporkkanoita. Ne olivat Herra
ja Rouva Iso-Porkkanaisen maatilan hittituote. Aah, niin
maukkaita! Pupumumma istui varovasti penkille, sillä hän
uskoi Pupukin istuvan siinä hänen vieressään, näkymät-
tömänä. Hän siirtyi penkillä varovasti, jottei tönäisisi Pu-

PUPUKIN MUISTIPULMAT

Muistisairaus hämmentää. Miten isovanhemman ja lapsen-lapsen suhteen käy? Usein, liian usein, tapaamiset harvenevat.

PUPUKIN MUISTIPULMAT on tarinan muotoon puettu lämminhenkinen ja valoisa kirja, joka käsittelee etenevää muistisairautta lempeästi. Pupukin ja Pupumumman tarina lapselle luettuna, tarina kerrallaan, auttaa tavoittamaan niitä tunteita, joita läheisen muistisairaus herättää. Sosiaaliohjaaja Elina Westergren-Erkkilällä on 20 vuoden työkokemus muistisairaiden henkilöiden ja heidän lähipiirinsä palveluiden kehittämisen ja toteuttamisesta. Se luo ammatillisen ja objektiivisen pohjan punoa satu ja tieto yhteen.

Punaisena lankana on sadun eteneminen muistisairauden alkuvaiheista ensimmäiseen hoivajaksoon perhekodissa. Pupukin ja Pupumumman tarina vaalii isovanhempien ja lastenlasten yhteenkuuluvuutta.

Rauha Alangon herttainen kuvitus vahvistaa kirjan valoisaa näkökulmaa.

Kirjasta hyötyvät myös päiväkotien työntekijät, kerho-ohjaajat, eskarin ja alakoulun opettajat.

www.muistimummo.com

ISBN: 978-952-80-5454-2

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi